

MŰVELŐDÉSI KÖRÖK, KLUBOK

Általános kérdések

Könyvek

- LUKÁCS Alfréd: *Ifjúsági klubok*. 1960. Népművelési Intézet, 43 l. (Módszertani közlemények.)
- KÁTAI Ferenc — LUKÁCSY András: *A klubélet fogalma és szerepe a népművelésben*. 1962. Népművelési Intézet, 42. l.
- KÁTAI Ferenc: *A klubélet szerepe a népművelésben*. 1962. Népművelési Intézet, 53 l. (Művelődési otthon vezetők kis-könyvtára 3.)
- A klubélet fogalmának, a klubok fajtáinak, a klubmunka feltételeinek leírása.
- MIKÓ Zoltán: *Művelődési körök a kerületi könyvtárakban*. 1963. Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, 19 l.

Folyóiratcikkek

- MARÓTI Andor: *Miért nem törődnek velük?* — Vitaindító gondolatok az irodalmi körökről. = Népművelés. 1961. 3. sz. 26. l.
- A művelődés, vagy az alkotás műhelye legyen-e az irodalmi kör? Irodalombarátt, könyvbarát köröket kell létrehozni országszerte.
- DOBOS Piroska — MIKÓ Zoltán: *Irodalmi kör — művelődési kör*. = Népművelés. 1961. 6. sz. 22—23. l.
- Válasz Maróti Andor vitaindító cikkére. A művelődési kör célját, programját körvonalazza, kiemeli az általános műveltség fejlesztésében játszott szerepüket és ismerteti működésük módszereit.
- SZENTE Ferenc: *Könyvtár a klubban — klub a könyvtárban*. = Könyvtáros. 1961. 10. sz. 580—582. l.
- A klubkönyvtárak létesítéséről és működési feltételeiről szóló vitaindító cikk.
- SZITA Ferenc: *Klub és könyvtár*. = Könyvtáros. 1962. 1. sz. 28—29. l.
- BÉNYEI József: *Klubok és társalgók*. = Alföld. 1962. 5. sz. 85—90. l.
- BÁNHEGYI Sándor — VASS Gyula: *Társasélet, klubok*. = Népművelés. 1963. 11. sz. 6—8. l.
- Az országos méretű klubmozgalom szakosodása, a működtetés feltételei és a programok leírása.
- LEGÉNDI Miklósné: *A klubélet ürügyén*. = Népművelés. 1965. 3. sz. 28. l.
- A klub szó pontos meghatározását adja.
- KELEMEN László: *Ifjúsági klubvezetők képzése*. = Népművelés. 1966. 2. sz. 18—19. l.
- SZENTE Ferenc: *Milyen legyen a klubkönyvtár?* = Könyvtáros. 1966. 7. sz. 378—379. l.
- Olyan könyvtári intézménytípus kialakítását javasolja, amely a kis települések művelődési központja lehetne. A Művelődésügyi Minisztérium kísérleteket tesz ilyen egységes közművelődési intézmények kialakítására.

A körök és klubok munkája

Könyvek

- BÁNÁTI Tibor: *Klubélet a bajai József Attila Művelődési Házban*. Bács-Kiskun megyei Módszertani Tanácsadó. 1961. 16 l. (Módszertani füzetek.)
- MEISZNER Tamásné: *Egy könyvtári Ifjúsági klub munkája*. = A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Évkönyve X. 1962. 148—153. l.
- Beszámoló a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 10. sz. kerületi könyvtára mellett működő ifjúsági klub tevékenységéről.
- MIKÓ Zoltán: *Irodalmi nevelés a klubban*. 1963. Népművelési Intézet, 6 l.

Folyóiratcikkek

- BALÓ István: *Fiatalkor klubja*. = Művelődési Tájékoztató. 1960. dec. 75—77. l.
- A klubot Pécsen a Városi Művelődési Házban a KISZ-szel karöltve szervezték.
- BARABÁS Tamás: *A Közlekedési Klub a művelődés szolgálatában*. = Népművelés. 1962. 4. sz. 18—19. l.
- BARABÁS Tamás: *A Népművelők Klubjában*. = Népművelés. 1963. 5. sz. 23. l.
- Az Egressy Klub szervezte meg a klubot.
- NÉMETH Árpádné: *TIT-klub egy járási könyvtárban*. = Könyvtáros. 1963. 8. sz. 462. l.

- A tapolcai járási könyvtárban értelmi-ségi klub alakult, ahol a TIT-előadók találkoznak, s felkészülésükhöz igénybe veszik a könyvtár segítségét.
- BÁNATI Tibor:** *Bajai klubfoglalkozások.* = Népművelés. 1963. 9. sz. 10. l.
A klubprogram tervezésének problémái.
- BÁNSZKY Pál:** *Ifjúsági klub.* = Népművelés. 1965. 1. sz. 43. l.
A debreceni tanítóképző intézetben a népművelés-könyvtáros szakos hallgatók kezdeményezésére alakult meg a klub.
- MIKÓ Zoltán:** *Fiatal olvasók klubjai — művelődési körök.* = Könyvtáros. 1965. 1. sz. 3—6. l.
A klubok létrejötte és működése a FJSZEK könyvtáraiban.
- PUSKÁS Sándorné:** *Klub és könyvtár.* = Vasi Népművelés. 1965. 2. sz. 15—23. l.
- LEGÉNDI Miklósné:** *A szocialista brigádok klubjai a Danuvia Művelődési Házban.* = Népművelés. 1965. 5. sz. 4—5. l.
- TÁNCZOS Istvánné:** *Olvasóvá nevelés a klubban.* = Könyvtáros. 1965. 10. sz. 576—578. l.
A horti művelődési házban elhelyezett községi könyvtár könyvklubjának leírása. A kicsinyek és ifjak működő klubjának célja a könyv megszeretése és az ismeretterjesztő művek propagandája.
- ASZTALOS Béla:** *Ifjúsági klub Salgótarjánban.* = Népművelés. 1966. 2. sz. 30—31. l.
A klub a TIT és a KISZ összefogásából alakult. Célja az ifjúság ismereteinek terjesztése és a kulturált szórakozás feltételeinek kialakítása.
- SZÁSZ Domonkos:** *A Magyar Néphadsereg központi klubjában.* = Népművelés. 1966. 3. sz. 17—19. l.
Beszámoló a klub célkitűzéseiről és a különböző típusú klubfoglalkozásokról.
- TÓTH Gusztávné:** *Klubunk és az ifjúság.* = Népművelés. 1966. 4. sz. 22—24. l.
A székesfehérvári Gárdonyi Géza Művelődési Otthon megalakulása és működése.
- CSÁVÁS Csilla:** *Munkásklubok a MOM Művelődési Házban.* = Népművelés. 1966. 5. sz. 21—22. l.
A művezetők és a szocialista brigádok klubjának sikeres működése.
- DORCSI Sándor:** *Ifjúsági klub Nagyatádon.* = Népművelés. 1966. 5. sz. 26. l.
A járási művelődési ház ifjúsági klubjának munkája.
- HORVÁTH Éva:** *A nagybajomi ifjúsági klubból jelentjük.* = Könyvtáros. 1966. 6. sz. 328—329. l.
Az irodalmi klub programjának ismertetése.
- KISS Imrené:** *Szocialista brigádok klubélete Nógrádban.* = Munka. 1966. 6. sz. 26. l.
- SERFŐZŐ János:** *Klubfoglalkozások falusi presszóban és művelődési intézményekben.* = Könyvtáros. 1966. 10. sz. 584—585. l.
A miskolci járás 4 községében libresszók alakultak, s klubesteket tartanak a könyvtárak és a földművesszövetkezet közös rendezésében.
- *
- MEISZNER Tamásné:** *Az Universum minden könyvtáros jóbarátja.* Félesztendő a csillagtelepiek klubja. = Csepel. 1965. 31. sz. 6. l.
- MEISZNER Tamásné:** *Universum.* = Írók, könyvek, olvasók. Az Ifjú Kommunista irodalmi melléklete. 1965. 9. sz. 10. l.
- Programok, klubműsorok, módszertani tanácsok**
- Könyvek*
- LUKÁCSY András:** *Ifjúsági klubok.* 1960. Népművelési Intézet, 43. l. (Módszertani közlemények.)
- Klubéletről — klubvezetőknek.* (Szerk. Legéndi Miklósné.) 1964. Népművelési Intézet, 69 l.
- OROSZ Sándor:** *Játékoskönyv KISZ-kultúrfelelősöknek, klubvezetőknek.* 1966. Ifj. Lapkiadó, 82 l.
- Folyóiratcikkek*
- Irányelvek a klubélet kialakulásáról.* = Népművelési Tájékoztató. A Népművelés módszertani melléklete. 1962. 4. sz. 1. l.
- RÁCZ Lajos:** *A budapesti klubokról.* = Népművelési Tájékoztató. A Népművelés módszertani melléklete. 1962. 5. sz. 4. l.
- BALOGH Ferenc:** *Klubest Nagyikallóban az ízlésfejlesztésről.* = Népművelés. 1964. 4. sz. 12. l.
Az irodalom, festészet, lakáskultúra kérdései, a giccs problémája játékos műsor keretében.
- RÁCZ Zoltánné:** *A klubfoglalkozások szakszítása.* = Népművelés. 1965. 8. sz. 20—21. l.
A kaposvári művelődési ház rétegklubjainak programja.
- OROSZ Sándor:** *Egy kézikönyv olvasása közben.* = Népművelés. 1966. 4. sz. 32—33. l.
A Vas megyei Népművelési Tanácsadó „Klubvezetők kézikönyve” c. kiadványának ismertetése.

SZIEBERT György: *A politikai nevelés játékos formái a klubokban.* = Művelődési Tájékoztató. 1966. jún. 53—58. l. Néhány játékos klubforma ismertetése. *Kiváló Ifjúsági Klub.* = Népművelés. 1966. 10. sz. 10. l.
A pályázat feltételeinek ismertetése.

Az Ifjú Kommunista c. folyóirat a *Játék* rovatban rendszeresen közöl irodalmi műsorösszeállításokat különböző alkalmaikra. Többször ad tanácsokat a klubfoglalkozásokhoz.

Osszeállította: Drechsler Ágnes

KÖNYVEKEL A VILÁG KÖRÜL

I. Világhírű utazók — klasszikus útleírások.

BENYOVSZKY Móric *emlékiratai.* Azzsian át Madagaszkárig. 1956. Magvető, 316 l., 4 t., 1 térk. (Magyar könyvtár.)

COOK, James: *Utazások a világ körül.* Első utazás. 2. kiad. 1962. Gondolat, 393 l. (Világjárók. Klasszikus útleírások 1.)

DARWIN, Charles: *Egy természettudós utazásai.* 1954. Művelt Nép, 476 l., 1 térk. — Ua. 1957. (Darwin vál. művei 2.)

GARCILASO de la Vega, az Inka: *Inkák és konkisztádorok.* Krónikák. 1964. Gondolat, 371 l. (Világjárók. Klasszikus útleírások 6.)

GYÓRFFY György: *Napkelet felfedezése.* Julianus, Plano Carpini és Rubruk úti-jelentései. 1965. Gondolat, 273 l., 4 térk. (Nemzeti könyvtár. Művelődéstörténet.)

HARASZTI Sándor — PETHŐ Tibor: *Útikalandok a régi Magyarországon.* Antológia. 1963. Táncsics. 324 l., 16 t. (Útikalandok 41.)

IBN BATTUTA *zarándokútja és vándorlásai.* 1964. Gondolat, 393 l., 10 t. (Világjárók. Klasszikus útleírások 5.)

MIKLUHO—MAKLÁJ: *Pápuák között.* 1962. Gondolat, 443 l., 20 t. (Világjárók. Klasszikus útleírások 2.)

POLO, MARCO *utazásai.* 1963. Gondolat, 458 l., 10 t., 1 térk. (Világjárók. Klasszikus útleírások 3.)

SCOTT, Robert Falcon: *Scott utolsó útja.* Scott kapitány naplója Déli-sarki expedíciójáról. 1958. Móra, 228 l., 10 t.

TWAIN, MARK: *Utazás az Egyenlítő körül.* 3. kiad. 1963. Gondolat, 516 l., 1 t. (Világjárók. Klasszikus útleírások 4.)

VÁMBÉRY Armin: *Dervisruhában Közép-Azsián át.* 1966. Gondolat, 437 l., 7 t. (Világjárók. Klasszikus útleírások 8.)

II. Magyar írók, tudósok, újságírók új útleírásai.

Európa

BENAMY Sándor: *Hetvendolláros utazás.* (Körbe Európán.) 1965. Táncsics, 220 l., 20 t. (Útikalandok 51.)

BENEDEK István: *Csavargás az Alpokban.* 1963. Gondolat, 237 l., 22 t. (Világjárók 11.)

BOLDIZSÁR Iván: *Rokonok és idegenek.* Franciaországi napló. 2. kiad. 1965. Gondolat, 307 l., 56 t. (Világjárók 32.)

BOLDIZSÁR Iván: *Zsiráfal Angliában.* Útinapló. 1965. Magvető, 397 l., 44 t.

CSAPÓ György: *Európai pillanatok.* 1964. Gondolat, 242 l., 56 t., 1 térk. (Világjárók 38.)

FAJTH TIBOR: *Itália.* 2. kiad. 1966. Panoráma, 634 l., 64 t., 29 térk. (Útikönyvek.)

GÁL György Sándor: *Hollandiai utazás.* 1966. Táncsics, 250 l., 16 t. (Útikalandok 57.)

ILLYÉS Gyula: *Szíves kalauz.* Útjegyzetek. 1966. Szépirodalmi, 635 l.

KALMÁR György: *A bécsi kapu.* 1961. Kossuth, 183 l.

LANTOS László — SEBES Tibor: *Román tájak, román emberek.* Romániai úti-jegyzetek. 1961. Kossuth, 215 l., 12 t., 1 térk.

LÁZAR István: *Angliai vakáció.* 1964. Magvető, 282 l. (Új termés.)

LINDNER László: *Szép Párizs!...* 1961. Táncsics, 207 l., 24 t. (Útikalandok 27.)

MÓRICZ Virág: *Suomiban jártam.* 1965. Gondolat, 220 l., 40 t. (Világjárók 41.)

NEMES János: *Két világ határán.* Utazás a Német Demokratikus Köztársaságban. 1964. Kossuth, 164 l., 16 t. (Egy ország — egy könyv.)

SZABÓ György: *Képek és lagunák.* Velenicei útinapló. 1964. Kossuth, 229 l., 12 t.

SZAUDER József: *Ciprus és obeliszk.* Esszék cseh, francia, lengyel és olasz városokról és tájakról. 1963. Szépirodalmi, 362 l., 17 t.

TOLNAI Gábor: *Itália dicsérete.* Búcsú, számvetés. 1965. Szépirodalmi, 223 l., 8 t.

UNGVÁRI Tamás: *Szigetország utasa.* 1963. Táncsics, 185 l., 16 t. (Útikalandok 38.)

VAMOS Imre: *Európai utazások.* 1965. Magvető, 324 l.

Azsia

CSAPÓ György: *Az arany teknősbéka földjén.* Vietnami útirajz. 1961. Gondolat, 209 l., 34 t., 1 térk. (Világjárók 25.)

FÁBIÁN Ferenc: *Tibet újjászületése.* 1961. Kossuth, 177 l., 16 t.

FEHÉR Klára — NEMES László: *Gésák, pagodák, titkok.* 1965. Tánicsics, 251 l., 24 t. (Útikalandók 50.)

GÁBORI Miklós: *Napfényes Mongólia.* 1961. Tánicsics, 283 l., 16 t. (Útikalandók 30.)

KOMORNYIK Ferenc: *Meséljen, akzarkál!* (Riportok.) 1961. Móra Ferenc, 124 l., 12 t.

KONCSEK László: *Bibliai földeken.* 2. kiad. 1966. Gondolat, 226 l., 42 t., 1 térk. (Világjárók 36—37.)

LENGYEL József: *Keresem Kína közepét.* Útinapló. 1963. Szépirodalmi, 179 l., 9 t.

MAKAI György: *Vietnam.* 1966. Kossuth, 177 l., 16 t.

MÁTÉ György: *Fények a dzsungelben.* 1964. Tánicsics, 194 l., 24 t. (Útikalandók 42.)

PATKÓ Imre: *Utazás az Arab Keleten.* 1964. Kossuth, 167 l., 20 t.

PETHŐ Tibor — REISMANN János: *A Balti-tengertől a Bajkál-tóig.* 1964. Kossuth, 132 l., 80 t.

RANDÉ Jenő: *A világ végétől a szent öböl.* 1965. Zrínyi ny. 244 l., 20 t. (Kozmosz könyvek.)

Afrika

HORVÁTH Lajos: *Háromezer kilométer Afrikában.* 1963. Gondolat, 243 l., 18 t.

KALMÁR György: *Arany Ghana.* 1964. Kossuth, 329 l., 16 t.

KENDE István: *Jóreggelt, Afrika!* Guineai útirajz. 1961. Gondolat, 175 l., 88 t. (Világjárók 24.)

KIBÉDY Albert: *Üdvöz légy idegen!* 1966. Magvető, 303 l. — Észak-Afrika és India!

MÁTÉ György: *Halima leveti fátylát.* Algériai képek. 1963. Móra Ferenc, 158 l.

Amerika

BOGLÁR Lajos: *Trópusi indiánok között.* Brazíliai úti jegyzetek. 1960. Gondolat, 1958. 1. 24 t. (Világjárók 48.)

CSÓRI Sándor: *Kubai napló.* 1965. Magvető, 206 l.

FÁBIÁN Ferenc: *A Csendes Óceántól az Adriáig.* Úti jegyzetek. 1963. Kossuth, 253 l., 16 t.

HELON László: *Felfedezetem Amerikát!* 1966. Kossuth, 369 l., 16 t.

PINTÉR István: *Indul az SK 955-ös járat.* 1965. Tánicsics, 260 l., 16 t. (Útikalandók 52.)

SZABÓ László: *A Niagarától Északra.* Riportúton Kanadában. 1966. Tánicsics, 213 l., 20 t.

TOLNAI Gábor: *A tenger és a szél.* Kubai krónika. 1964. Magvető, 281 l., 8 t.

Összeállította: Körtés Júlia

A TÁVOLSÁG LEGYŐZÉSE RÉGEN ÉS MOST

MILDNER, Heinz: *A legyőzött távolság.* 1961. Tánicsics. 306 l.

A kerékpár, a gőzmozdony, a gépkocsi és a repülőgép feltalálásának története.

PETUR László: *A száguldó kerék.* 1961. Móra. 216 l.

Kerekcsap járművek és utak az ókortól a villamos vontatás feltalálásáig.

HORVÁTH Árpád: *A tüzesgép.* 1963. Tánicsics. 315 l.

Fejezetek a gőzmozdony, gőzautó és gőzhajó történetéből.

PETUR László: *A nagy kaland.* 1959. Móra. 242 l.

A hajózás története regényes formában.

HANKE, Helmut: *Az óceánok meghódítása.* 1965. Tánicsics. 357 l.

A tengeri hajózás története.

WISSMANN, Gerhard: *A repülés története Ikarusztól napjainkig.* 1964. Tánicsics. 534 l.

1910-ig egészen részletes, 1939-ig vázlatos, az utolsó negyedszázadról csak a fejlődés legfőbb vonásait említi meg.

PETUR László: *Ikárusz szárnyain.* 1963. Móra. 239 l.

A kezdetleges ejtőernyőktől az első űrhajó felszállásáig a légiközlekedés min-

den fontosabb mozzanatáról megemlékezik.

HITZIGER, Lothar: *Tüzes nyilak a világűrben.* 1961. Tánicsics. 159 l.

Az űrhajózás kezdeteinek áttekintése, a rakéták, szputnyikok szerkezetének leírásával.

KULCSÁR István: *A világűr meghódítói.* 1962. Gondolat. 171 l. (Buvár Könyvek 31.)

Nem technikai kérdésekkel foglalkozik, hanem eseményekkel, a szemtanúk élményeit rögzíti.

NAGY Ernő: *Az űrrepülés jövője.* 1962. Gondolat. 234 l.

A címmel ellentétben elsősorban az űrrepülés eddigi eredményeiről szól.

CSATÓ István: *A kozmosz partján.* 1963. Kossuth. 412 l.

Az űrhajózás története, az 1962 végéig felbocsájtott mesterséges égitestek adataival.

KÖRNER, Horst: *A legyőzött gravitáció.* 1966. Tánicsics. 333 l.

A rakétameghajtás elméletével és gyakorlatával, az űrutazás úttörőivel foglalkozó mű.

Összeállította: Vértesy Miklós